

भूतल 2783. प्रकोष्ठ MEGH. 2. मध्यरिक्तौ यदा कौरो so v. a. hohl Verz. d. Oxf. H. 202, b, 18. °मति so v. a. an Nichts denkend BHĀG. P. 4, 22, 39. धनरिक्ते कुले *besitzlos* MBH. 13, 6966. रजोरिक्तमनस् RAGH. 14, 85. पानीयरिक्ताद् Spr. 3503. KATHĀS. 16, 83. BHĀG. P. 1, 15, 21. दानरिक्तेन साम्ना von keinem Geschenk begleitet KĀM. NĪTIS. 17, 62. leer so v. a. arm, Nichts besitzend MBH. 1, 3289. BHĀG. P. 9, 10, 23. arm und zugleich leer MEGH. 20. so v. a. eitel, hohl, werthlos: रिक्तं त आभिद्वयम् P. 8, 1, 8, Sch. अरिक्तं nicht leer KĀTJ. ÇR. 5, 6, 31. तूष्णं BHĀG. P. 8, 15, 6. nicht mit leerer Hand ÇĀÑĪH. GRHJ. 3, 5. im Ueberfluss vorhanden: अरिक्ताखिलसंपदः BHĀG. P. 4, 22, 11. — 2) Bez. einer der vier ominösen Bachstelzen VARĀH. BRH. S. 48, 3. — 3) Bez. bestimmter lunarer Tage (des 4ten, 9ten und 14ten) VARĀH. BRH. S. 98, 13. रिक्ता (sc. तिथि) 99, 2. 100, 2. रिक्तायां नवम्यां तिथौ KULL. zu M. 11, 182; vgl. रिक्तार्क. — 4) n. Wald (Einöde) TRĪK. 3, 3, 180. MED. — Nach dem Schol. zu P. 6, 1, 208 soll रिक्तं संज्ञायाम् paroxytonirt sein.

— caus. रेचयति (वियोजनसंपर्चनयोः) DHĀTUP. 34, 10. leer machen: कोष्ठागाराणि DAÇAK. 187, 5. entlassen (den Athem): मारुतम् PAÑĀR. 3, 2, 26. mit Ergänzung von मारुतम् u. s. w. dass. AMṚTAN. UP. in Ind. St. 9, 31. Verz. d. Oxf. H. 89, b, 40. verlassen, aufgeben: रेचितपुष्पवृत्ताः (द्वि-रेयाः) RAGH. 6, 7. रेचितं gehöhlt Bez. einer best. Stellung der Hände beim Tanz (vgl. अर्धरेचित, उत्तानरेचित) Verz. d. Oxf. H. 202, a, 24. — Vgl. रेचक, रेचन.

— अति med. pass. hinter sich lassen, hinausreichen über, überragen; übrigbleiben, überschüssig sein: यस्य दिवमति मङ्गा पृथिव्याः पुरुमायस्यं रिचि मङ्गलम् RV. 6, 21, 2. न त्वामिन्द्राति रिच्यते (der Soma) geht nicht über deine Kraft, deine Capacität 8, 81, 22. 14. 10, 90, 5. मा त्वा सदस्या अतिरिक्तं ÇAT. BR. 4, 3, 4, 18. AV. 8, 9, 26. AIT. BR. 7, 26. ÇAT. BR. 3, 1, 1, 3. 3, 1, 13. सोमो ऽत्यरेचि blieb übrig 4, 5, 2, 11. ÇVETĀÇV. UP. 2, 6. ततो या वागत्यरिच्यत Nir. 13, 9. न वा आत्माङ्गान्यतिरिच्यते नात्मानमङ्गान्यतिरिच्यते so v. a. Leib und Glieder fallen zusammen, der Leib ist nicht ohne die Glieder u. s. w. ÇAT. BR. 12, 2, 2, 6. इन्द्रसामति त्रीण्यरिच्यत । न त्रीण्युर्ध्वन् drei Metren waren zu lang, drei reichten nicht zu (an Zahl der Silben) TBR. 1, 5, 12, 1. वि वा एतस्यं यज्ञं ऋध्यते यस्यं कृत्वातिरिच्यते TS. 3, 4, 1, 1. नातिरिच्यते यथा auf dass es nicht mehr sei RĀĀA-TAR. 4, 347. न किंचिदतिरिच्यते waltet vor M. 9, 296, 12, 25. देवमत्रातिरिच्यते Spr. 30. स्वभाव एवात्रातिरिच्यते 1404. आकिंचन्यं च राज्यं च तुलया समतोलयम् । अत्यरिच्यत दारिद्र्यं राज्यादपि गुणाधिकम् ॥ wog schwerer Spr. 3676. R. GORR. 2, 61, 10. KĀM. NĪTIS. 5, 48. विक्रमसामर्थ्यादतिरिच्यते मां शतेन um hundred Mal überlegener an R. 5, 56, 24. संभावितस्य चाकीर्तिर्मरणादतिरिच्यते ist ärger als der Tod BHĀG. 2, 34. R. 4, 15, 3. Spr. 1028. पुत्रगात्रस्य संपर्शश्चन्द्रनादतिरिच्यते ist besser als 578. VARĀH. BRH. S. 48, 84. अथचो ऽपि कुलज्ञानी ब्राह्मणादतिरिच्यते Verz. d. Oxf. H. 91, a, 26. MBH. 3, 175. mit acc. überragen: यः पुनः प्रतिमानेन त्रींशोक्तानतिरिच्यते 5, 2489. देवान्मनुष्यान्गन्धर्वानत्यरिच्यत दक्षिणाः so v. a. die Opfergeschenke übertrafen die der Götter u. s. w. 12, 916. दशैव तु सदाचार्यः श्रोत्रियानतिरिच्यते 4004. Spr. 1119. 3804. तेजसा यशसा वीर्यादत्यरिच्यत पावकम् (वीर्यवान् ed. Bomb.) R. 1, 16, 14. ननु शब्दे ऽतिरिच्यतां प्रमाणम् KUSUM. 36, 8. partic. अति-
VI. Theil.

रिक्त 1) überschüssig, übermässig, zu gross, zu viel (Gegens. ऊन und हीन) AK. 3, 2, 25. H. 1449. क्रतुं नो ब्रूत यतो ऽतिरिक्तः AV. 8, 9, 17. AIT. BR. 1, 17. ऊनातिरिक्त 5, 4. KĀTJ. ÇR. 8, 6, 24. ÇAT. BR. 3, 9, 3, 15. 13, 8, 4, 15. अतिरिक्ताङ्ग SHADV. BR. 6, 11. M. 3, 242. 4, 141. JĀĪGĪ. 1, 222. 3, 211. क्रिया हीनातिरिक्ता वा SUÇR. 1, 127, 20. KĀM. NĪTIS. 7, 19. BHĀSHĀP. 19. हीनातिरिक्तकाले zu früh oder zu spät VARĀH. BRH. S. 46, 52. एकया विराजमतिरिक्तः um eine übersteigend PAÑĀV. BR. 16, 3, 7. einen Ueberschuss von (geht im comp. voran) habend, zu viel von Etwas habend: पूगफलातिरिक्त (ताम्बूल) VARĀH. BRH. S. 77, 36. वातकफातिरिक्ता (स्त्री) 78, 17. लभ्यं किं चातिरिक्तं noch darüber, noch mehr MRĀKĪH. 178, 3. सर्वातिरिक्तसारेण Alle übertreffend RAGH. 1, 14. — 2) verschieden von (abl. oder im comp. vorangehend) SĀH. D. 31, 5. MADHUS. in Ind. St. 1, 13, 23. उत्तमर्णाय धनातिरिक्तं देयं वृद्धिः P. 5, 1, 47, Schol. 8, 1, 41, Schol. विज्ञानातिरिक्तवस्तु Schol. zu KAP. 1, 41. NILAK. 60. SARVADARÇANAS. 46, 7. 91, 22. 116, 20. 133, 5. 10. 12. 14. 16. 140, 16. 141, 1. नेश्वरस्यातिरिक्तशरीरसिद्धिः es lässt sich nicht behaupten, dass Içvara einen besondern Leib habe, NILAK. 111. — Vgl. अतिरिक्. — caus. überschüssig machen, zu viel thun: सोमं मातिरीरिचः ÇAT. BR. 4, 4, 2, 7. अति क् रेचयेद्यद्यः प्रस्तुयात् 6, 9, 17. 6, 2, 2, 28. इदं वा अत्यरीरिचिन्द्रमूनमकन् 11, 2, 2, 7. 9. 13, 1, 2, 2. 14, 9, 4, 24. AIT. BR. 5, 24. TS. 2, 5, 11, 4. 6, 6, 11, 5. अति तद्यज्ञस्य रेचयेत् TBR. 3, 2, 2, 4.

— अत्यति pass. bedeutend überragen, — mehr sein: धियमाणाः कपोतस्तु मांसेनात्यतिरिच्यते wiegt bedeutend mehr als das Fleisch MBH. 3, 10588.

— व्यति pass. 1) hinausreichen über, überragen, vorzüglicher sein, übertreffen; mit abl. und acc.: सप्तस्यानां घ सीमानां न लक्ष्मीर्व्यतिरिच्यते HARIV. 3576. स्तुतिभ्यो व्यतिरिच्यते हरेण चरितानि ते RAGH. 10, 81. उपाध्यायान्दश पिता तथैव व्यतिरिच्यते Spr. 1119. व्यतिरिक्तं überschüssig, übermässig MBH. 14, 1062. fg. उद्रेक° 1062. वत्सामिकार्यव्यतिरिक्तमन्यत् übrig geblieben von v. l. beim Schol. zu RAGH. ed. Calc. 2, 66. — 2) sich trennen von: (सोमसुतः) यदार्काद्यतिरिच्यते BHĀG. P. 5, 22, 13. sich unterscheiden von: न मतो व्यतिरिच्यते ÇĀÑĪH. zu BRH. ĀR. UP. S. 142. BHĀG. P. 6, 16, 56. कृतस्त्रं विकारज्ञातं सत्त्वर्जस्तमोसि न व्यतिरिच्यते halten sich innerhalb. fallen zusammen mit SUÇR. 1, 90, 6. 7. व्यतिरिक्त unterschieden, verschieden, ein anderer als HARIV. 11799 (NILAK. liest व्यतिषिक्त, welches er durch मिश्रित erklärt). BHĀG. P. 4, 9, 15. 5, 11, 6. 18, 5. 10, 47, 32. देकाद्यतिरिक्तमूर्तिः PRAB. 27, 3. BHĀG. P. 4, 7, 31. 7, 3, 32. 12, 5, 3. M. 8, 152. शरीरादिव्यतिरिक्तः पुमान् Seele ist etwas Anderes als der Leib u. s. w. KAP. 1, 140. KUMĀRAS. 1, 31. 3, 22. Schol. zu P. 2, 3, 50. 3, 4, 77. ÇĀÑĪH. zu BRH. ĀR. UP. S. 139. BHĀG. P. 4, 22, 21. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 12. SARVADARÇANAS. 48, 1. 49, 8. 52, 9. 141, 8. 10. शरीराव्यतिरिक्त KATHĀS. 33, 70. अत्यन्तभावव्यतिरिक्तत्वे सति SARVADARÇANAS. 111, 20. साधनाश्रयाव्यतिरिक्तत्वे सति 113, 11. दोषव्यतिरिक्तज्ञान frei von 113, 14. — Vgl. व्यतिरेक.

— अनु med. nach Jmd sich entleeren: ध्रुवां वै रिच्यमानां यज्ञो ऽनु रिच्यते यज्ञं यज्ञमानः TS. 1, 7, 5, 1.

— अभि med. pass. zu Gunsten Jm's (acc.) übrigbleiben, Jmd zu Gute kommen: दोतार् वा अभ्यतिरिच्यते यदतिरिच्यते TS. 7, 1, 5, 6. 2, 3, 6, 1.